

SOSIAALIPOLITIIKAN LAITOKSELLA YLEISESTI SOVITUISTA KÄYTÄNNÖISTÄ

Sosiaalipolitiikan laitos on lukuvuoden 2008–2009 aikana valmistellut opetusasioita koskevia yleisiä sääntöjä osana opetustoiminnan kehittämistä. Laitoskokouksessa 15.1.2009 henkilökunta keskusteli aiheesta tehdyn esivalmistelun pohjalta. Esivalmistelu oli koottu henkilökunnalle joulukuussa 2008 lähetetyn sähköpostikyselyn pohjalta. Kyselyssä henkilökuntaa pyydettiin kuvaamaan nykytilannetta ja esittämään näkemyksiään opetukseen liittyvistä käytännön asioista. Erityisesti kolme teemaa oli nostettu esiin: luentomateriaalin jakaminen, sähköpostikäytännöt ja määräajat. Lisäksi henkilökuntaa pyydettiin tuomaan esiin muita ongelmalliseksi kokemiaan asioita. Yleisesti oltiin sitä mieltä, että olisi tarpeellista ja hyvä sopia yhteisistä toimintatavoista tai ainakin auki kirjoittaa olemassa olevia käytäntöjä. Tämä koettiin hyödylliseksi ennen kaikkea opiskelijoiden yhdenvertaisen ja oikeudenmukaisen kohtelun vuoksi. Valtaosa henkilökunnan edustajista oli kokenut opetukseen liittyvien käytännön asioiden aiheuttavan heille sekä hankalia tilanteita että ylimääräistä työtä.

1. Luentomateriaalien jakaminen

Laitoksella on hyvin vaihtelevat käytännöt koskien luentomateriaalien jakamista ja erilaisia käytäntöjä tarvitaankin. Käytössä on viisi erilaista tapaa: 1) opetusmateriaali on saatavilla laitoksen nettisivuilta tietyn ajan esim. kaksi viikkoa luentojen jälkeen tai ensimmäiseen tenttipäivään asti, 2) opetusmateriaali jaetaan kopioina opiskelijoille, 3) materiaali on saatavissa toimistosta joko kopioitavaksi tai maksua vastaan, 4) materiaali on laitettu Moodleen ja 5) opetusmateriaali, lähinnä PowerPoint -tiedostoja, ei jaeta opiskelijoille. Jotkut jakoivat materiaalin ennen luentoja, toiset luentojen jälkeen.

Opintojaksot ovat erilaisia niin opiskelijamääriltään kuin sisällöiltäänkin. Opettaja voi valita tarpeenmukaisen ja kurssillensa soveltuvan opetusmateriaalin jakotavan. Opettajalla ei ole velvollisuutta jakaa materiaalia eikä myöskään velvollisuutta toimittaa opiskelijoille yksilöllisesti opetusmateriaalia esimerkiksi sähköpostitse. Moodleen käyttöä opetusmateriaalin jaossa tulisi suosia laitoksen nettisivujen sijaan.

2. Opiskelijasähköposti

Opetushenkilökunta kertoi saavansa runsaasti opiskelijapostia. Myös sähköpostikäytännöissä oli eroavia tapoja: jotkut vastasivat posteihin heti, toiset parin päivän sisällä, jotkut vastasivat valikoiden posteihin ja jotkut eivät vastanneet lainkaan. Pääsääntöisesti sähköpostit ovat käsitelleet sellaisia asioita, joihin vastaus on löydettävissä joko opinto-oppaasta ja netistä tai asiasta on informoitu luennoilla. Tällaisiin sähköposteihin opetushenkilökunnan ei tarvitse vastata. Yleisesti ottaen vastaanottoajan merkitystä tulee korostaa; sähköposti on toissijainen väline. Lisäksi opiskelijoille tulee kurssin alussa selkeästi informoida kurssin suoritustavoista ja käytännön asioista.

3. Määräaikojen noudattaminen

Opetushenkilökunnalla oli käytössä vaihtelevat tavat koskien määräaikojen noudattamista. Tässäkin asiassa opettajilla voi olla vaihtelevia käytäntöjä. Pääsääntöisesti tulee pyrkiä noudattamaan annettuja aikarajoitteita. Määräajoista voi poiketa painavista syistä. Myöhässä palautettavasta työstä tulee sopia opettajan kanssa. Opettaja voi ilmoittaa, että ilman erityistä syytä myöhässä palautetusta kirjallisesta työstä johtaa arvosanan

alentamiseen. Opettaja voi myös ilmoittaa, että hän ei ota vastaan myöhässä palautettuja töitä, vaan töiden palautus siirtyy seuraavaan lukukauteen tai -vuoteen.

Lisäksi on tärkeää säilyttää tietty yksilöllinen harkinta. Työssäkäyntiä ei voida pitää sellaisena syynä, joka oikeuttaa poikkeaviin käytäntöihin. Sen sijaan opiskelijan sairastuminen tai opiskelijan huollettavan sairastuminen voivat antaa aihetta joustoon. Tällaisissa tapauksissa on opiskelijan vastuulla huolehtia siitä, että tarpeelliset tiedot hänen tilanteestaan tulevat riittävän ajoissa opettajan tietoon.

4. Opiskelijoiden informoiminen

Keskusteltiin siitä, että on tärkeää informoida opiskelijoita kurssin alussa yksityiskohtaisesti kurssiin liittyvistä käytännön asioista, mielellään kirjallisesti. Ohjeistuksessa opettaja määrittelee selkeät toimintatavat. Lukukausien alussa järjestettävillä infotilaisuuksilla on myös keskeinen merkitys opiskelijoiden ohjeistamisessa.

5. Poissaolot ja niiden korvaaminen

Pienryhmäopetuksessa ja harjoituksissa opiskelijan läsnäolo on välttämätön, koska suoritus tapahtuu pienryhmäopetukseen osallistumalla. Opiskelijan tulee korvata poissaolonsa erillisellä tehtävällä, josta hänen tulee sopia jakson opettajan kanssa.

6. Opetuksen päällekkäisyyden välttäminen

Opetuksen aikatauluja suunnitellessa ja opetustiloja varatessa opettajan tulee laittaa tiedot laitoksen verkkolevyllä olevaan tiedostoon ja tarkastaa, ettei opetus mene päällekkäin muun sellaisen opetuksen kanssa, joka ohjeellisen opintosuoritusjärjestyksen mukaan (ks. opinto-opas) tulee suorittaa kurssin kanssa samana vuonna. Opettajan, joka tekee päällekkäisen varauksen, tulee mahdollisuuksien rajoissa sopia uudesta aikataulusta.

7. Pienryhmäopetuksen järjestäminen ja pakollisten edeltävien opintojen noudattaminen

Viime lukuvuoden aikana eri harjoitusryhmiin on ollut enemmän halukkaita opiskelijoita kuin mitä on kohtuullisuuden rajoissa voitu järjestää. Opiskelijat valitaan ryhmiin suoritettujen opintopisteiden perusteella, ei ilmoittautumisjärjestyksen mukaan. Ensisijaisena vaatimuksena on, että opiskelija on suorittanut kaikki pakolliset edeltävät opinnot. Ryhmiä tulee järjestää kaksi silloin kun kyseessä on sekä sosiaalipolitiikan että -työn opiskelijoille tarkoitettu jakso. Lisäksi tuotiin esiin se, että opinto-oppaassa olevat pakolliset edeltävät opinnot tulee tarkastaa opiskelijoilta ja ottaa kurssille ensisijaisesti ainoastaan ne opiskelijat, joilla nämä vaadittavat opinnot on suoritettuina.

7. Muut asiat

Muita esiin tulleita asioita olivat arvosteluperiaatteiden ja käytäntöjen yhdenmukaisuus, poissaolon korvaavat suoritukset, opintojaksojen päällekkäisyys, ryhmiin pääseminen ja niiden määrä ja pakolliset edeltävät opinnot. Arvosteluperiaatteiden kohdalla todettiin, että tarvitaan lisäselvitystä.